

Loaiden
FOR MEDLEMMER I NTL NAV SEPTEMBER 2010

Karin Andersen

Fra Løvebakken til NAV

side 4

De vet det så inderlig godt:

Det er det verste. Hver gang man konfronterer ledelsen, det være seg den operative ledelsen i NAV, eller politisk ledelse, med hva som er utfordringene i NAV, så kjenner de problematikken. Når Karin Andersen tar noen dager på NAV-kontor, for å sjekke pulsen og erfare utfordringene selv, er jeg sikker på at hun tar med seg sine inntrykk tilbake til Stortinget og deler det med sine kolleger der. De har dermed tilgang på førstehånds informasjon om tilstanden på NAV-kontora. Karin vet godt hva vi sliter med, og har alltid vært en støttespiller for fler ressurser til NAV-kontora. Det var derfor ikke hun som hadde mest behov for det.

En annen jeg har snakket med, er Tor Saglie. Det var i forbindelse med Fortell det til NAV-konferansen i Trondheim på forsommeren. Det var ikke alt som kom frem der, som var like flatterende, men Tor Saglie var kjent med dette fra før.

Da er vi ved sakens kjerne: Hvis altså alle i ansvarlige roller vet, hvorfor endres ikke kursen da? Jeg deltok i et møte her i direktoratet som representant for NTL. Vi skulle utarbeide en strategi for å hjelpe innvandrere ut i arbeid. Et synspunkt som kom fram, var at dette ikke var nødvendig, da vi allerede hadde oppfølgingsstrategien, og denne var tilstrekkelig, da den tok utgangspunkt i individuelle behov. Det skulle således bare være å prioritere brukergruppen mht. oppfølging og tiltak.

Dette er en svært forenklet fremstilling av dette møtet, men jeg sitter likevel igjen med den følelsen at det er svært langt fra de som lager strategier, til de som er utøverne av disse. Det ble sagt lite om at oppfølgingsstrategien krever mye tid og ressurser for å fungere, og at disse ressursene ofte ikke finnes i tilstrekkelig grad på NAV-kontora. Tror de virkelig at det er gjennomførbart å sitte i fire timer med en arbeidsevneevaluering når man har tre – fire hundre brukere en har ansvaret for? Er

det mulig å holde styr på alle de fagområdene vi forvalter?

Selv om vi har gått bort fra generalistmodellen, ser det ut som om andre brukbare modeller glimrer med sitt fravær. De som har telt, sier at et NAV-kontor forvalter 56 ulike stønadsordninger. Det blir uansett mange på hver. Det er et paradoks at så mye som 60 % av etatens ansatte jobber annetsteds enn på NAV-kontora. NAV-reformen skulle frigjøre ressurser, som skulle overføres til NAV-lokal, slik at brukerne skulle få bedre oppfølging på vei mot arbeid og aktivitet. Hvor mange ressurser er frigjort så langt? Hvor mange er overført førstelinja, og hvor lang tid kan saksbehandlerne bruke på hver enkelt bruker? Med alle de rapporteringssystemer vi har i etaten, skulle det være enkelt å finne ut av.

Det er da ikke bare elendighet i NAV, pleier man å si. Nei, det er ikke det, og grunnen til det er de mange ansatte som sliter ryggen av seg for å gjøre en god jobb. Det er ikke fordi vi har så gode rammebetingelser, systemer og ledelse. Ei heller fordi vi har slike framifrå lønnsbetingelser. Det er av samvittighetsgrunner at vi fortsetter. Vi veit at de som trenger oss, er i permanent finanskriser og da nytter det ikke å sette seg ned med oppfølgingsstrategi og arbeidsevneevaluering. Skal noe prioriteres, betyr det at noe annet må nedprioriteres. Ikke som enkelte mener; alt er like viktig, bare at noe er ennå viktigere.

Gamle kjerringer skal stekes i smør.
Det står i Bibelen.

Norsk ordtak

10**En god rapport:**
Ekspertgruppa har trukket sine konklusjoner.**13****Ny arbeids- og velferdsdirektør:**
Ledere i NTL kommenterer.**Kamp for offentlig
tjenestepensjon** **9****Send inn din mening (maks 35 linjer)**e-post: jorund.olav.gustavsens@nav.no - Tlf: 21 07 01 75 – Mobil: 928 12 649
Postadresse: Arbeids- og velferdsdirektoratet, PB 5, St. Olavs plass, 0130 Oslo.

FOTO: JØRUND O. GUSTAVSEN

Redaktøren	2
Karin Andersen på NAV Kongsvinger	4
NTL NAV rydder i lave lønnskoder	7
NAV på Facebook	8
Pass på pensjonen	9
Roli ruller opp	12
Fortell det til NAV	14
Meninger	15
Siste stikk	19
Det sosiale hjørnet	20

[Gaiden]

BLAD FOR MEDLEMMER I NTL NAV

Utgis av NTL NAV**Opplag:** 9.200, fire ganger årlig**Redaktør**Jørund O. Gustavsen
Arbeids- og velferdsdirektoratet
Postboks 5, St. Olavs plass
0130 Oslo
Telefon: 21 07 01 75
Mobil: 928 12 649
jorund.olav.gustavsens@nav.no**Redaksjonsutvalget:**Terje Evensen
terje.evensens@nav.no
Mobil: 416 79 751
Anne Birgit Nilsen
anne.birgit.nilsen@nav.no
Mobil: 957 24 940**Redaksjonen avsluttet:**15. september 2010
www.ntl.no/nav**Layout og trykk:**LO Media, Oslo
Tlf: 23 06 22 79

Super sommerhjelp

I NAV Hedmark fikk man den geniale ide å invitere stortingsrepresentantene til å jobbe noen dager på et lokalkontor. Karin Andersen (SV) tok utfordringen på strak arm og meldte seg til tjeneste på NAV Kongsvinger i begynnelsen av juli.

Jørund O. Gustavsen (tekst og foto)

Ingen overraskelser. – På NAV Kongsvinger møtte jeg mange veldig engasjerte og entusiastiske medarbeidere, forteller Karin.

– Jeg møtte ingen overraskelser, de strever med akkurat det jeg trodde de ville streve med. Hun forteller at ledelsen på kontoret forberedte henne på at folk kom til å si mye forskjellig og det ble sett på som naturlig. Hun tolker det som at det er god takhøyde på NAV Kongsvinger.

Positivt møte. Karin opplevde NAV Kongsvinger som et velfungerende kontor. Det

var morsomt å snakke med de ansatte. De hadde nesten ikke sykefravær og tok arbeidsmiljøet på alvor. De var flinke til å tenke nytt og var lite byråkratiske. Hun følte at publikum ble godt mottatt ved kontoret. Selvfølgelig var knappheten på ressurser synlig også ved dette kontoret.

– Jeg tror medarbeiderne gjerne skulle hatt mer tid til oppfølging, sier hun.

Bruker møte. NAV Kongsvinger hadde laget et program til Karin, ikke ulikt det som nyansatte får, første uken på jobb. Hun startet med å underskrive taushetserklæringen, ble orientert om data- og telefonisystemer og -identiteter. Deretter ble HMS, verneombud og plasstillitsvalgte presentert. Så var det hilserunde, hvorpå kontorets ulike avdelinger og oppgaver ble gjennomgått. Allerede første dagen, var hun på vakt i publikumsmottaket. Selv om det var sommerferie, var det mange som ville ha hjelp av stortingsrepresentanten, og hun fikk prøve seg som veileder for noen som skulle registrere seg som arbeidssøkere. Der dukket de vanlige problemene opp, og Karin måtte melde pass hun også:

– Det er et klart forbedringspotensial på selvbetjeningløsningene, sier hun.

– Jeg er ikke negativ til slike løsninger, men de må være til å forstå.

Datasystemene. Når vi snakker om datasystemene, har Karin full forståelse for de utfordringene de ansatte står over for. En ting er at de er kompliserte å lære og å bruke.

– Jeg ser at de strever med datasystemene, sier hun. Det må en endring til, og vi må få systemer som ikke eter opp tida på registrering. Den tida må vi bruke på oppfølging. Problemet må løses politisk, og det må bevilges penger til nytt

datasystemem. Dette er litt vanskelig å få til, fordi det ikke gir noen særlig politisk gevinst å bruke noen milliarder på nytt datasystem i NAV. Det slår bedre an hvis man bruker penga på et konkret prosjekt. Likevel er det bred enighet om en slik satsning på stortinget.

Status for NAV. Karin har vært leder for Stortingets arbeids- og sosialkomitee under forrige stortingsperiode. Det er derfor naturlig å spørre henne om NAV ble slik hun trodde da vi satte i gang. På dette svarer hun som politikere flest, men poengterer at hun angrer på at hun ikke var tydeligere på å foreslå mer myndighet i departementet. En så omfattende, politisk initiert reform, trenger politisk styring. Jeg holdt et foredrag om dette i SV før reformen ble vedtatt. Da var siste bilde i presentasjonen min; «Det kommer til å bli bråk!» Den største utfordringen til NAV er at signaler ikke kommer oppover i systemet. Karin tok opp dette med Jørgen Kosmo da han var administrasjonsminister: Hvor er systemet som gjør at ledelsen får melding om feil i systemet? Spør hun og vet godt hva som skjer med saker som blir silt på flere nivå.

Hvorfor Kongsvinger? Da Karin fikk tilbudet om hospitering i NAV, valgte hun Kongsvinger. Det var ikke tilfeldig. Selv om jeg nå bor på Hamar, er Kongsvinger hjemme for meg. Hun forteller at Kongsvinger sliter med mange av de problemene hun er opptatt av. Arbeidsledighet blant ungdom, rusproblemer osv. Karin har et usvikelig engasjement for svakere grupper i samfunnet. Hun poengterer at det ikke er fordi hun er snill. «Derimot lar jeg meg skremme av avmakt. Avmakt fører ikke noe godt med seg, det fører ikke til endringer og aldri til et godt liv.» «Alle mennesker har en verdighet. Den

KARIN ANDERSEN

Personalia

Født 16.12.1952 i Kongsvinger
Datter av skogsarbeider Leif Trygve Kjelsrud (1915-2008) og husmor Anna Helgedagsrud (1923-)

Stortingsperioder

Representant Hedmark, 1997-2013, SV.
Leder, Arbeids- og sosialkomiteen, 19.10.2005-30.09.2009
Første nestleder, Arbeids- og sosialkomiteen, 20.10.2009-30.09.2013
Yrke: Barnehageassistent 1977-1997

Medaljer og utmerkelser m.m.

Klar tale-prisen, for å ha satt det vanskelige offentlige språket på dagsordenen 1998
Hjulvisplassen 2007
Årets Fattigmann av organisasjonen Fattig-Norge 2008
Norges Handicapforbunds hederspris 2009
Pøbelprisen 2009 (Pøbelprosjektet Eddi Eidsvåg)

- ▶ kan ingen ta fra dem»». Hun har sterk tro på «empowerment» - uten at det er noen god norsk oversettelse på dette, kan det vel tolkes som «å gi mennesker muligheter»

Fra småbruk til storting. Karin vokste opp på et småbruk i Eidskog, sør for Kongsvinger. Sett i forhold til i dag, var vi vel fattige, men det var det ingen som tenkte over den gangen. Skolen jeg gikk på fikk lagt inn strøm da jeg begynte i tredje klasse, forteller hun. Det var onkelen hennes, Klaus Kjelsrud, leder av Norsk Skog- og landarbeiderforening fra 1956 til 1973, som satte henne på sporet av politikken. Han brakte nasjonale og internasjonale politikere til sitt barndomshjem, hvor hun bodde. Derfor har fagbevegelse som grunnlag for politisk og økonomisk maktfordeling vært en selvsagt ting for henne. Men alt handlet om arbeid og det å være et reelt arbeidsmenneske. Alle for en, en for alle. Derfor var det ikke stort rom for de som sleit med sosiale problemer i tillegg til de økonomiske. Fordømmelsen overfor de som livet går i ball for, var hard, og jeg har valgt å engasjere meg sterkt der, for jeg vet at det også handler om å være heldig og uheldig i livets kast. Alle gjør feil, noen betaler hele livet for feil andre slipper helt uskadd unna. Det handler om flaks, familie, venner, å treffe den rette person i NAV når det brenner, eller «den ene» som ser deg når du er liten, redd og maktesløs.

Politikeren. Som politiker sier Karin at hun nok har mer engasjement enn taktil talent. Det krever mye tålmodighet å være politiker. Det er engasjement som driver meg, og så har jeg en jordledning som styrer. Da hun var ferdig med videregående, ville hun bli psykolog og søkte seg inn på Blindern. Hvis du spør meg hva jeg ble der, er svaret «gravid». Da reiste hun tilbake og tok etterhvert jobb som barnehageassistent. Det var hun i 17 år. Hun sier hun skjønner unger bedre enn voksne. Hun sa ja til å stå på en liste og havna så i kommunestyret. Deretter gikk det opp og fram.

Hva er beskjednen du tar med deg tilbake til stortinget, etter sommerjobben i NAV?

– Send mer penger!

Med åpne armer

Da NAV Kongsvinger fikk muligheten til å ha Karin Andersen som midlertidig arbeidskraft i sommer, tok de imot henne med åpne armer.

Terje Evensen (tekst og foto)

NAV-leder på Kongsvinger, Tom Øst-hagen, forteller at de fikk en forespørsel fra NAV Hedmark om de ville ta imot stortingsrepresentant Karin Andersen for hospitering på kontoret.

– Vår umiddelbare reaksjon var selvfølgelig vil vi dette. Vi var ikke i tvil om at vi ville ønske henne velkommen og opplevde det som kjempepositivt at folkevalgte er ute og oppdaterer seg på hva som skjer på grasrota, forteller han.

NTL-tillitsvalgt, Lise Gotteberg, slutter seg helhjertet til disse betraktningene.

– Jeg mener at det betydde mye for de tilsatte at en stortingsrepresentant ønsket seg innsikt i det som er en strevsom hverdag.

Helheten. Etter å ha underskrevet taushetserklæring, var Karin klar for å skaffe seg en oversikt over hva som foregår på et NAV-kontor.

– Hun var med saksbehandlerne for å få skulder til skulder-opplæring og møtte også brukerne, forteller Tom og legger til at hun var opptatt av helheten i NAV.

– Hun fikk i løpet av dagene her innsikt i kvalifiseringsprogrammet og sammenhandlingen med forvaltning og hun

møtte NAV Internasjonalt sin EØS-forvaltning som også er lokalisert hos oss. Vi tror hun følte seg ivaretatt. Vi ønsker å være en inkluderende arbeidsplass med god takhøyde.

Enorm oppgavemengde. Med en stortingsrepresentant på besøk var de opptatt av å formidle utfordringene de har på Kongsvinger, noe Tom utdyper.

– Vi har et stort tap av arbeidsplasser og dårlig utvikling på levekårsområdet i regionen, forteller han.

– Dette medfører en enorm oppgavemengde, men ressursene våre er begrenset. At én veileder kan ha mer enn 300 brukere medfører en knallhard prioritering og at alle ikke får den oppfølgingen de fortjener.

Mersmak. NTL-tillitsvalgt og NAV-leder er utelukkende positive til interessen Karin viste dem gjennom denne hospiteringen og Tom er opptatt av håndslaget dette representerer for de ansatte.

– I NAV har vi engasjerte medarbeidere som strekker seg utrolig langt med sin enorme lojalitet. Jeg må i blant be folk om å tenke på egen helse og vil gi en honnør til alle som jobber i NAV-systemet.

NTL knekker stillingskoder

En av NTL NAVs fanesaker har vært, og er, å fjerne de lave stillingskodene for saksbehandlerne i etaten. Det går rette veien.

Terje Evensen (tekst) Jørund O. Gustavsen (bilde)

I forkant av årets lokale lønnsforhandlinger er det distribuert statistikk som forteller om hvordan antallet førstesekretærer og konsulenter har utviklet seg i NAV. Denne statistikken har NTL NAVs talsmann i lønnsaker, Trygve Baltzersen, studert.

– Det har vært en utvikling som helt klart har gått i riktig retning, men jeg er en utålmodig mann og mener det burde gått fortere, sier han. Trygve bruker eget fylke, Rogaland, som et eksempel på en driftsenhet som tok behovet for lønnsharmonisering på alvor fra første stund.

– Vi ble tidlig enige om en felles forståelse for behovet for lønnsharmonisering. Vi hadde grundige diskusjoner og etter at Rogaland var det første fylket som oppnådde enighet om en lokal lønnspolitikk, lyktes vi å avvikle de lave saksbehandlerkodene allerede i 2008. Senere har vi avlønnnet merkantile stillinger som konsulenter i kode 1064, så jeg er fornøyd med hva mitt eget fylke har gjort for avlønnningen av medarbeiderne.

Motstand. Et fylke som ikke har nådd på langt nær så langt, er Telemark. I følge nevnte statistikk, er det mer enn 80 medarbeidere som fortsatt er avlønnnet i konsulentkodene. Fylkestillsvalgt Ester Romme Bakka forteller at NTL NAV har forsøkt å ta dette på alvor.

– Vi så tidlig at vi gikk inn i NAV med store lønnsforskjeller fra de tidligere etatene og har forsøkt å gjøre noe med de som henger etter lønnsmessig, forteller hun.

– Vi har klart å oppnå noe, men ser at vi fortsatt har mye å gjøre. Dessverre er det vanskelig å få arbeidsgiver med på våre prioriteringer. De står steilt på

Fra kurs i lønnsforhandlinger på Sørmarka i august 2010.

at det slettes ikke er alle i etaten som skal avlønnnes som førstekonsulent.

«Anstendighetsgulv». Med NTL i forsetet, har det vært arbeidet for å oppnå en lønnsharmonisering gjennom flere år. En problemstilling som var velkjent for NTL NAVs medlemmer i forbindelse med etableringen av NAV-reformen i 2006, var lønnsforskjeller mellom trygdeetaten og Aetat. Disse lønnsforskjellene kom først og fremst til uttrykk for saksbehandlergruppen der Aetat i all hovedsak avlønnnet sine medarbeidere minst som førstekonsulent, mens trygdeetaten benyttet førstesekretær- og konsulentkodene aktivt.

Forsommeren 2006 fremmet for eksempel NTLs landsforening i trygdeetaten krav på særskilt grunnlag, altså Hovedtariffavtalens pkt. 2.3.4, om at førstesekretærene og konsulentene i etaten måtte løftes til førstekonsulenter. Arbeidsgiver mente da at dette kravet var i tråd med en lønnspolitisk oppfat-

ning etatens ledelse gjennom lang tid hadde delt med organisasjonene og beskrev dette som å heve de tilsatte over et «anstendighetsgulv» hva gjaldt lønnsnivå. Det ble imidlertid ikke oppfattet som et reelt krav etter Hovedtariffavtalens pkt. 2.3.4. Tryggedirektøren så seg heller ikke i stand til å etterkomme kravet og dermed binde opp NAVs budsjetter.

Daværende direktør i NAV Interim, Tor Saglie, deltok i dette møtet mellom partene i trygdeetaten og fortalte at han var kjent med situasjonen og at saken var tatt opp i mange fora. At departementet ikke så på dette som en utfordring, tolket han som et mulig signal om at han ikke burde gripe inn med tiltak.

Lønnspolitikk. Trygve Baltzersen bekrefter at NTL i Aetat og trygdeetaten var tidlig ute med å diskutere problemene knyttet til forskjellig lønnsnivå.

– Dette var diskusjoner vi påbegynte høsten 2005, men da vi mislyktes med

- ▶ å harmonisere lønnsnivået før NAV ble etablert, ble det viktig for oss å skape en sentral lønnspolitikk for NAV som kunne ta innover seg disse utfordringene, minnes Trygve.

– Det er at tankekors at arbeidsgiver ikke så viktigheten av å harmonisere avlønningen i etaten, noe som kunne bidra til å forebygge spenninger og konflikter. At vi måtte til mars 2008 før vi klarte å enes om en sentral lønnspolitikk, skyldes ene og alene at NTL NAV sto hardt på at laveste saksbehandler-

stilling i etaten måtte være førstekon-sulent. Vi møtte aktiv motstand på vårt standpunkt fra arbeidsgiver og andre organisasjoner. Den sentrale lønns-politikken burde inneholdt en forpliktende plan for avvikling av de lave kodene, men dette har vi ikke klart å få gehør for.

Ferdige i år? Det har som nevnt vært en positiv utvikling i retning av et harmonisert lønnsnivå i NAV. Trygve vil ha handling og ser gjerne at årets lønnsforhandlinger kan bidra til at de aller

fleste driftsenhetene kommer i havn med lønnsharmoniseringen.

– Nå er det hjelpemiddelsentralene og et par fylker som har utfordringer med de lave stillingskodene. Ellers bør de aller fleste fylkene være ferdige med avviklingen de lave kodene ved dette oppgjøret. Men det må prioriteres høyt, er Trygves formaning.

Endelig på Facebook

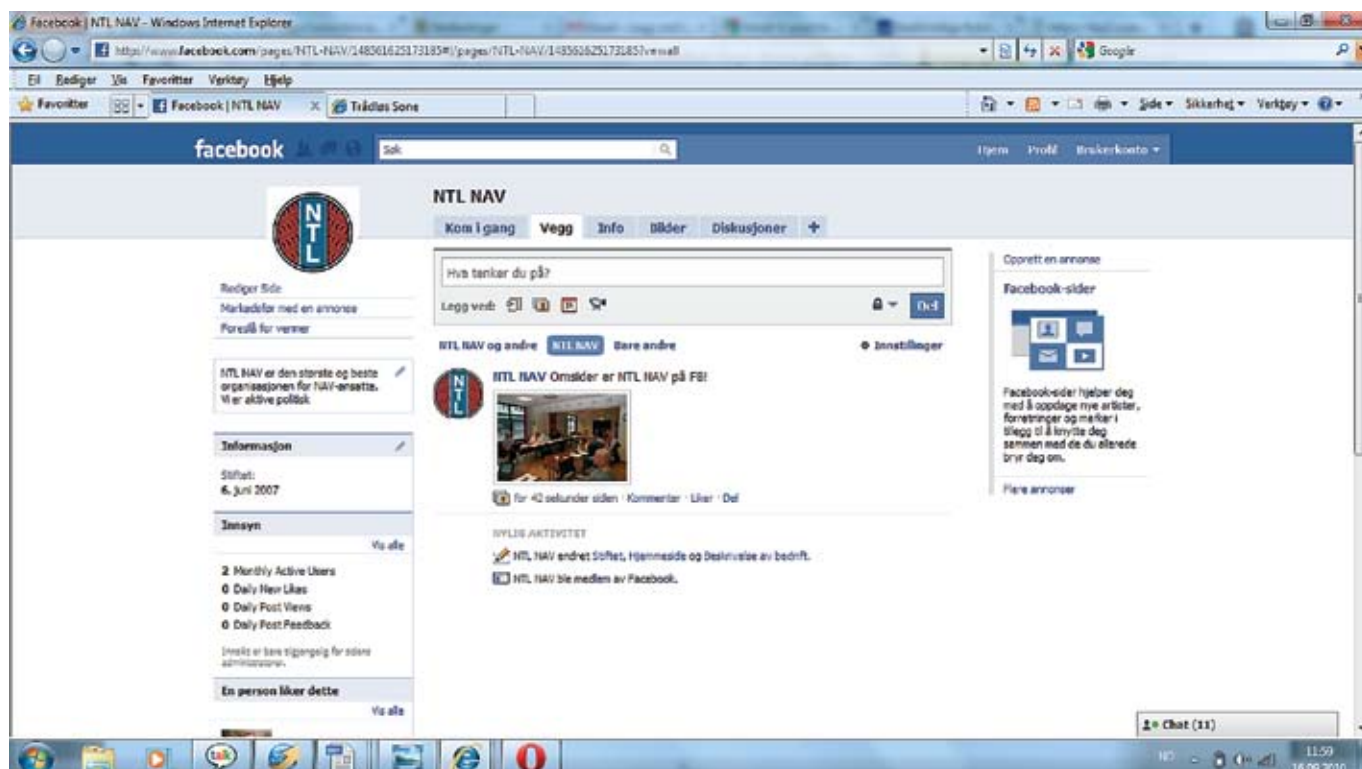
Styret i NTL NAV vedtok etter en grundig diskusjon å opprette et medlemstilbud på Facebook. Dette gjør vi fordi vi ønsker å åpne ytterligere en kanal for kommunikasjon med medlemmene. Det betyr at dere kan søke opp NTL NAV når dere er inne på Facebook og se hva som skjer der. Vi kommer også til å opprette en gruppe for medlemmene, hvor med-

lemmene kan ha faglige- og organisasjonsmessige diskusjoner, uten at disse vil være tilgjengelige for brukergrupper, presse og andre uvedkommende.

Gjennom denne satsingen håper vi også at vi åpner for kommunikasjon medlemmene i mellom. Vi håper å kunne spre nyheter som kan være av interesse og

informere bedre om hva landsforeningen jobber med. Vi vil evaluere sidene fortløpende og det er derfor viktig at dere sier fra om hvordan dere vil bruke sidene.

Klikk «liker»!

Pass på pensjonen!

Gudrun Høverstad, leder av NTL NVE, står i spissen for aksjonen «forsvarpensjon.no». Denne organisasjonen har som mål å forsvare de offentlige tjenstepensjonene og våre pensjonsrettigheter som statsansatte.

Jørund O. Gustavsen (tekst og foto)

Engasjert. I utgangspunktet er Gudrun forbanna på hele pensjonsreformen, som premierer de med rolige jobber, som gjør dem i stand til å stå i jobben lenge. En prest, eller en lege kan heve opptil 1,5 ganger lønna hvis de står i jobben til de er 75. Mens slitera, som av helsemessige årsaker ofte må gå av ved 62 år, nærmest blir ruinert. Ekstra ille synes hun det er når vi snakker om forventet levealder i ulike yrkesgrupper. Fafo-notat 2000:20 forteller at drosjesjåfører og produksjonsarbeidere kan vente å leve til de er 72 år, mens lærere, jurister og leger kan legge på 10 år til.

Landeveistrøveri. Det er fantastisk frekt, det man har gjort med ansatte i utskilte

selskaper (Arcus, Bravida o.a.), hvor man faktisk har fratatt ansatte innbetalte pensjoner etter å ha overført pensjonene til private selskaper. Disse grepene fratrar ansatte i disse selskapene innbetalt pensjon, for de som er født etter 1963.

Dette gjelder ikke oss? NAV er ikke et utskilt selskap, og det er heller ikke NVE. Våre medlemmer er altså fortsatt medlemmer i Statens Pensjonskasse (SPK), der har vi en ytelsesbasert pensjonsordning som sikrer oss 2/3 av lønna ved full ansiennitet (30 år). Det er riktig, bekrefter Gudrun, - men vi vet ikke hva som skjer. Blant annet er oppsatte pensjonsrettigheter, noe som blir diskutert. Det dreier seg om det du har spart opp i SPK mens du var ansatt i staten, og har krav på etter å ha avsluttet yrkeslivet i privat sektor.

- Jeg advarer mine medlemmer mot dette, sier hun. Foreløpig har ikke dette blitt en realitet, noe hun takker Turid Lilleheie og NTL for: «De skal ha stor ære av at de ikke gav seg på dette»

Uførepensjon. Gudrun er også opptatt av uførepensjonen. Av prinsipiell grunn, ønsker hun ikke at de som har lite, skal få mindre og aksepterer ikke holdningene til dem som mener at uførepensjonen må være lav slik at folk blir opp-

muntret til å arbeide. For vår del, setter den også rammer for uføredelen i SPK. Her fortsetter vi å tjene opp pensjonspoeng frem til vi blir 67, selv om vi blir uførepensjonert.

KAMP! Vi må forsvare vår pensjonsordning med alle midler. Vi har en veldig god ordning og den er det verd å kjempe for, sier Gudrun. Hele pensjonsreformen har som mål å spare penger. Politikerene skjeler til andre land i Europa, som har sett seg nødt til å ta slike grep. Vi er ikke i samme situasjon. I staten har vi akseptert lavere lønninger enn i det private, fordi vi har hatt en god pensjonsordning. Ved tariffoppgjøret i 2008 fikk de kraftige lønnstillegg som kompensasjon for den gunstige AFP-ordninga som ble borte. Men de fikk også andre rettigheter, som f.eks tjenstepensjon.

Ny pensjonskonferanse

17. november er det igjen duket for pensjonskonferanse i Oslo. Stedet er ikke nærmere bestemt, men vil bli offentliggjort på www.forsvarpensjon.no. Gudrun Høverstad oppfordrer alle som har mulighet til det, om å møte opp. Det er tre viktige temaer som står på dagsorden. Først er særaldersgrensene. Dette er ikke så aktuelt for NAV-ansatte, men mer viktig er temaet oppsatt pensjon. Dette er aktuelt hvis vi går over til privat næringsliv etter en periode i NAV. Det

siste er «Banklovskommisjonen». Dette er et offentlig utvalg som skal se på innskudds- og ytelsesbaserte pensjoner. Spesielt ser de på ordningen med at vi fortsetter å tjene opp pensjonspoeng hvis vi går av med AFP fra vi fyller 62 år, frem til ordinær pensjonsalder, 67 år.

Hovedhensikten med konferansen er å fastslå hvor vi står nå, understreker Gudrun.

En god rapport

En ekspertgruppe nedsatt av arbeidsministeren har gått NAV nærmere i sømmene. Konklusjonene møter god oppslutning.

Terje Evensen (tekst) **Jørund O. Gustavsen** (foto)

NTL NAV har fulgt ekspertutvalget med interesse og engasjement og har vært representert i utvalgets referansegruppe gjennom vår rådgiver Sven Ivar Skodjevåg. Han imøteså den endelige rapporten med stor interesse og er lett i stand til å identifisere seg med hva utvalget har observert.

– Jeg mener at ekspertutvalget har kommet med en god rapport og beskriver utfordringene og problemstillingene som NAV står overfor på en måte som mange kan nikke gjenkjennende til, mener Sven Ivar.

– De fleste forslagene til forbedringer og konklusjoner kan vi støtte, men det er også synspunkter fra ekspertutvalget vi finner grunn til å sette spørsmålsteget ved.

IKT. Selv om det er mange forhold ved rapporten som Sven Ivar støtter, synes han utvalget i særdeleshet treffer godt i sin omtale av behovet for IKT-satsning.

– Det er så godt å se fokuset som blir satt på IKT-utfordringene i NAV. Vi kan aldri få en velfungerende etat før vi har et IKT-verktøy som arbeider med oss og ikke mot oss, påstår Sven Ivar.

– At vi har separate datasystem for registrering og utbetaling på den ene siden, og for oppfølging på den andre siden, skaper vanskelige arbeidsforhold for medarbeiderne. IKT-satsningen må skje over flere år, noe NAV umulig kan løse over eksisterende driftsbudsjett, mener Sven Ivar, som håper arbeidsdepartementet og finansdepartementet tar innover seg behovet for øremerkede bevilgninger over flere år.

Skepsis til tjenesteområder. Sven Ivar noterer seg at ekspertutvalget gir bred omtale til ordningen med tjenesteområder, men er i motsetning til utvalget usikker på om dette er veien å gå.

– Jeg er klar over at tjenesteområder fikk sin tilslutning i sentralt medbestemmesapparat for drøyt to år siden, men på bakgrunn av tilbakemeldinger jeg får fra våre avdelinger, ser jeg at erfaringene mildt sagt er blandete, konstaterer han.

– Det ser ut til at det i stor grad er opp til fylkene å finne opp kruttet når det gjelder etablering av tjenesteområder, men det er ikke alle som har fått til dette. Jeg er derimot sterk tilhenger av å stimulere til interkommunalt samarbeid, noe som er både formålstjenlig og til det beste for brukerne. Vi har sett positive resultater av dette på NAV Storfjorden på Sunnmøre, i Valdres og i Nord-Gudbrandsdal.

En positiv direktør. Gaiden er naturlig nok opptatt av hva arbeids- og velferdsdirektør Tor Saglie mener om ekspertutvalget arbeid og om han føler at det var et nedslag å få et slikt utvalg på nakken. Dette benekter han uten å nøle. –Jeg har opplevd ekspertutvalget som en støtte for NAV, erfarer han, og forteller at direktoratet har bistått med alle opplysninger som utvalget har ønsket underveis i sitt arbeid. –Vi konstaterer at vi er godt i gang med en del av det som ekspertutvalget omtaler, for eksempel gjennom ende-til-ende-prosjektet på uføreområdet, noe utvalget mener vi må slutføre. Ellers mener jeg at ekspertutvalget understøtter hovedmodellen som NAV er organisert på. Vi trenger å konsolidere organisasjonen uten særlig omstokking, men må jobbe videre med kvalitet og effektivitet, noe jeg vel også nevnte under representantskapsmøtet til NTL NAV, erindrer han.

Symbolsk viktig. Når Tor Saglie leser utvalgets betraktninger rundt én-dør-problematikken, mener han at dette er symbolsk viktig for NAV. –Jeg mener at retorikken med «én dør» har blitt misforstått. Telefoni og nettbaserte tjenester har hele tiden vært viktige kanaler inn til NAV, noe som vil være kjempeviktig å jobbe videre

med. Vi ser gode framskritt på pensjonsløsningen, der omtrent halvparten av søknadene sendes elektronisk. En stor andel av søknadene kan behandles automatisk, noe som gir oss tid til å ta hånd om de kompliserte sakene.

Sven Ivar støtter disse tankene og erfarer at én-dør-retorikken har vært en belastning for ansatte i NAV fordi ordbruket har skapt forventninger hos brukerne som ikke har latt seg innfri.

Stort læringslaboratorium. Når det gjelder behovet for å jobbe med kompetanseutvikling i NAV, er Tor Saglie hjertens enig i dette, men uttrykker allikevel visse forbehold.

– Det er ikke rimelig at man på et lite kontor skal kunne alt. Vi må møte noen av disse utfordringene, ikke bare gjennom kompetansetiltak, men også gjennom organisering. Vi har ikke vært veldig kravstore overfor kommunene når det gjelder tjenesteområder, men i dette ligger at vi ikke kan beordre kommunene til å samarbeide. Dermed har mye av initiativene til samarbeid kommet nedenfra. Omtrent 180 kommuner har vært inne i en eller annen samarbeidskonstellasjon og vi har sett alle slags varianter. Dette representerer et stort læringslaboratorium som vil komme til nytte når vi skal videreutvikle tjenesteområdemodellen.

Forventninger. Da vi spør Tor Saglie om hvilke forventninger han har til politiske

LO-støtte med forbehold

Ekspertutvalgets rapport utløser blandede reaksjoner fra LO.

Terje Evensen (tekst)

LO, med sine 865 000 medlemmer, vil naturlig nok ha sprikende oppfatninger om hva som skjer i NAV. Dette hindrer dem ikke i å uttrykke klare meninger om ekspertutvalgets rapport. Vi har spurt rådgiver i samfunns-politisk avdeling, Liv Sannes, om betraktningene som LO har.

Mangler evalueringer. Sannes forteller i en e-post til Gaiden at LO i hovedsak støtter ekspertgruppens forslag, men at de også har enkelte innvendinger.

– Vi advarer bl.a. mot å gå for langt i retning av å innskrenke tjenestespekteret i de lokale NAV-kontorene. Noen av de gode resultatene en har av kvalifiseringsprogrammet kan for eksempel skyldes at en har sett på bistand til å komme i arbeid i et bredt perspektiv med vekt på koordinering av tjenester rundt den enkelte bruker. Variasjoner de enkelte kommunene står overfor tilsier at det bør være lokalt handlingsrom, uttrykker Sannes. Hun legger til at de mangler evalueringer av hvordan NAV-kontorene med ulik organisering og opp-gavespekter har fungert.

– Før vi har fått en skikkelig vurdering av dette bør vi være forsiktig med å legge for sterke føringer på oppgaveporteføljen.

Økt byråkrati? Sannes vil kommentere tjenesteområder som får behørig omtale i ekspertutvalgets rapport.

–Vi ser faren for at standardisering av tjenesteområder kan føre til økt byråkrati. NAV er en kompleks nok institusjon i utgangspunktet. Vi kan ikke støtte en standardisering dersom det betyr at det innføres et nytt nivå i NAV. Det er imidlertid viktig å styrke det interkommunale samarbeidet for å få bedre utnyttelse av kompetansen og ressursene i NAV-kontorene.

LO, uttrykt gjennom Liv Sannes sine betraktninger, er usikre på forslagene til arbeidsdeling på uføreområdet.

– Sett i lys av at arbeids- og velferdsdirektoratet har startet et arbeid for å få laget nye og forbedrede saksrutiner på uføreområdet, ønsker vi at dette arbeidet blir sluttført før departementet gir NAV nye styringssignaler.

Flaskehals. LO har forventninger til at det tas politiske grep som en følge av ekspertutvalgets arbeid.

– IKT-systemet vurderes som en betydelig flaskehals i dag, mener Liv Sannes.

– Vi forventer at det kommer signaler om at det blir gjort et krafttak på dette området i forbindelse med framlegg av statsbudsjettet i begynnelsen av oktober, sammen med en redegjørelse for øvrig oppfølging.

Forventer rask oppfølging. LO forventer også en rask oppfølging av mange av forslagene fra ekspertutvalget.

– Vi har dessuten ved flere anledninger tatt til orde for å få en sterkere styring og ledelse av etaten, forteller Sannes.

– I forbindelse med grensesnittproblematikken er det bl.a. viktig å få ryddet opp i uklarheter om hva som er den faktiske oppgavedelingen, at rutiner og retningslinjer er tydelig formidlet, at en får redusert omfanget av dobbeltarbeid som har bygget seg opp, og at en får ryddet av veien oppfatninger om at forvaltningsenhetene er overordnet NAV-kontoret.

grep i forlengelsen av rapporten som nå foreligger, mener han at noe nå må skje.

– Jeg forventer at departementet støtter hovedkonklusjonene fra ekspertutvalget og at de helt sikkert kommer til å kommentere behovet for modernisering på IKT-området. Dette er forhold som ble omtalt i stortingsproposisjon nr 47 gjennom å understreke behovet for å gjøre noe med våre fagsystemer. Vi må ha økte budsjettmidler i betydelig omfang for å håndtere IKT-moderniseringen, en satsning som må følges opp årlig gjennom 4-5 år.

Mye lettere stemning. Når Tor Saglie snart avslutter sin åremålsperiode som arbeids- og velferdsdirektør, faller det seg naturlig å be ham gjøre opp status for etaten.

– Jeg konstaterer at vi er veldig godt i gang med grensesnittutfordringene og at mye går på skinner nå. Ellers håper jeg å få anledning til å slutføre grunnkonseptet for modernisering av IKT-systemene, at det løpende arbeidet med oppfølging av brukerne blir videreutviklet og at vi får ytelsesforvaltningen til å gli, uttrykker Tor Saglie. Han er tilfreds med hva han ser i NAV, men det er naturligvis en jobb å gjøre fortsatt, noe ekspertutvalget løfter fram i sin rapport. Allikevel er det en glede å oppleve at det er en mye lettere stemning i etaten nå. Dette bidrar til at jeg har en bra følelse når jeg forlater denne skuta.

Roli ruller opp

Med et sylskarpt blikk på nyhetene og en usvikelig hukommelse kunne Jon Roli meddele Gaidens redaksjon at vi hadde en aldri så liten skandale på hånden. Den skulle vise seg å ha forgreninger tilbake til et par trygdekontor i Oslo, til Fremskrittspartiet, Stortinget og Jon Michelets nazi-avsløringer på 70-tallet.

Jørund O. Gustavsen (tekst, illustrasjon og foto)

Avsløringen. Fra sitt kontor på Tøyen – NAV Gamle Oslo – kunne altså NAVs svar på Vilhelm Thygesen, Jon Roli, fortelle oss at CV-jukset til Liv Løberg, administrasjonssjefen i Statens Autorisasjonskontor for Helsepersonell hadde sitt utspring i trygdeetaten. Det viser seg nemlig at Løberg, på den tiden under navnet Liv Raney-Kendall, var trygdesjef på to av Oslos trygdekontor. En stilling hun fikk uten andre kvalifikasjoner enn de hun hadde forfalsket. Så vidt Gaiden har bragt på det rene var hun på St.Hanshaugen trygdekontor fra august -94 til mai -97 og på Grünerløkka trygdekontor fra mai -94 til januar -98. Da går hun tilbake til St. Hanshaugen, hvor hun blir inntil hun sier opp sin stilling og går til jobben som personalsjef på Meteorologisk institutt.

Overrasket. Det har ikke vært mulig å få noen kommentar fra NAV Oslo på denne

saken, men ting tyder på at man der er like overrasket som enkelte andre har vært. Det kan være grunn til å reflektere over ansettelsesrutinene i etaten, og spørre om dette kunne skjedd i dag. På Meteorologisk institutt var man ikke så forbauset over det som kom fram. Der hadde hun blitt sparket på grunn av manglende kunnskaper i økonomi. Men den videre karrieren hennes bygger på, foruten de forfalskede papirene, den erfaringen og de referansene hun fikk fra trygdeetaten i Oslo.

Misbrukte medarbeidere. Det kan se ut som om medarbeidere på St.Hanshaugen-Ullevål Trygdekontor har blitt uskyldig misbrukt i saken ved at de har bekreftet rett kopi av enkelte av Løbergs attester. Selv om Gaiden selvsagt ikke har hatt tilgang på Løbergs personalmappe, bringer VG 26.06.10 en faksimile av et anbefalingsbrev fra daværende utenriksminister Bjørn Tore Godal, som er stemplet

«Rett kopi bekreftes St.Hanshaugen-Ullevål Trygdekontor». Godal kan ikke huske å ha skrevet brevet. Videre sier VG at alle Løbergs forfalskede papirer var påført samme stempel.

Fremskrittspartiet! Som om det ikke var nok allerede, kommer jo også opplysningene om at Liv Løberg var en aktiv tilitskvinne i lov- og ordenpartiet. Løberg var blant annet ordfører kandidat i Vestby i Akershus ved kommunevalget i 2007. I dag sitter hun i fylkestinget i Akershus og i kommunestyret i Vestby. Ifølge fylkesleder Kari Kjønnaas Kjos må Løberg selv vurdere sine verv i lys av at hun kommer under etterforskning av politiet. Hun kommenterte overfor NRK at det ikke er slikt at du må ha plettfri vandel for å være medlem i et parti, og dersom hun skjønner sine oppgaver i et lokalparti er det ikke sikkert hun må ut av partiet. I ettertid kan vi registrere at Liv Løberg er fjernet fra alle artikler på partiets hjemmesider, og

Ny arbeids- og velferdsdirektør

Terje Evensen og Jørund O. Gustavsen (tekst) Mattilsynet (foto)

Joakim Lystad heter den nye arbeids- og velferdsdirektøren. Han er 57 år gammel og kommer fra stillingen som administrerende direktør i Mattilsynet. Han er utdannet sivilagronom fra daværende Norges Landbrukshøgskole. Han tiltrer stillingen 4. oktober.

Forbundsleder Turid Lilleheie kommenterer overfor Gaiden at hun ikke kjenner Joakim Lystad personlig, men at hun har fått gode tilbakemeldinger på ham. Etter hva hun har hørt er han en samarbeidets mann og opptatt av å involvere de tillitsvalgte. Vi spør henne om forbundslederens råd til den nye arbeids- og velferdsdirektøren: -Han må få orden på NAV, fra ytterst til innerst. Tenke helhet.

Leder i NTL NAV, Jarle Berge, kjenner heller ikke til den nye arbeids- og velferdsdirektøren, men også han er blitt fortalt at Joakim Lystad har et godt forhold til de tillitsvalgte. -Det er et godt utgangspunkt for at vi sammen skal skape en god arbeidsplass for de tilsatte og for at NAV skal levere gode tjenester til brukerne. Lystad vil få en utfordring i å skape en god intern samhandling, slik at vi får ned saksbehandlingstidene og får bedre kvalitet i sakene. I denne sammenhengen er det viktig å satse på de tilsatte.

Terje Olsen leder NTLs landsforening i Mattilsynet har samarbeidet med Joakim Lystad siden Mattilsynet ble etablert. Han gir vår nye direktør et godt skussmål. -Jeg har deltatt i Mattilsynets sentrale medbestemmelsermøter som NTLs representant i flere år og har fått stor respekt for Joakim Lystad, forteller Terje. -Jeg opplever han som en veldig dyktig

leder som er strukturert og samarbeidsorientert.

Etableringen av Mattilsynet, med sammenslåing av flere statlige tilsyn fra 2004, førte i følge Terje til at en del ansatte slet med å finne sin plass i den nye organisasjonen. Allikevel ble det en vellykket reform. -Nøkkelen til suksess har vært samarbeidet som Joakim Lystad har hatt med organisasjonene. Han har jobbet tett med de tillitsvalgte og aldri kjørt sitt eget løp, selv om han vet hva han vil. Hans evne til dialog og samarbeid har vært utmerket.

Terje synes det er vemodig at Joakim Lystad nå slutter i Mattilsynet, men ser ikke bort fra at NAV trenger han mer.

Da tilsetningen ble bekjentgjort lå Gaiden i trykken, men vi håper å kunne bringe våre lesere etn fyldigere presentasjon av den nye arbeids- og velferdsdirektøren i neste nummer av Gaiden, som kommer i desember.

alle opplysninger om henne er slettet.

Nazi-avsløringer. Men Jon Roli, alias Wilhelm Thygesen hadde ikke fortjent lønna si om han ikke hadde mer i posen. Han kunne også avsløre at Liv Løberg hadde fått nytt etternavn da hun giftet seg med sin mann Gerrit Løberg. Denne karen ble av Jon Michelet behørig plassert inn i romanen «Jernkorset», en roman om ny-nazister og gamle nazister, om kommunister og klassekamp, antifascister og klassepurk. Selv om boken er en roman tar den utgangspunkt i historiske hendelser og personer. Noen av personene er oppdiktete, andre virkelige. De siste er enten presentert med lett omskrevne navn, andre med sitt virkelige navn. Gerrit Løberg, som da var ung og lovende politimann, ble altså omtalt med fullt navn og stemplet som klassepurk, nazi-sympatisør og involvert i bombeattentatet på Oktober-bokhandelen i Tromsø. Saken ble behørig omtalt i avisene, spesielt i Klassekampen og saken havnet til slutt hos domstolene. Videre opplyser vår egen Thygesen at Gerrit Løbergs far, Sverre Løberg, var en av de gamle partikjempene i Arbeiderpartiet, satt sammen med Einar Gerhardsen i Sachsenhausen under krigen, og var en svoren antinazist. «Det er ikke grenser for hvor langt eplet faller fra stammen, enkelte ganger.» kommenterer vår mann, «Det er jo også å undre seg over hvordan han har blitt klarert for en jobb som Stortingets sikkerhetssjef.»

«Fortell det til NAV»

Arrangementet ble avholdt i Trondheim 10. og 11. juni i år. Det ble annonsert som en læringskonferanse for NAV. Det er Foreningen Fattignorge som sto bak arrangementet. Georg Rønning leder foreningen og det er han som har tatt initiativet til konferansen.

Fattignorge. Foreningens formål er å hjelpe brukere av sosiale tjenester til å bli hørt. Han møter daglig mennesker som lider stor nød og som føler seg motarbeidet av systemet. Foreningen har også tatt mål av seg til å spille inn brukernes erfaringer på systemnivå.

Ikke bare kjeft. Georg er nyansert i sin fremstilling av saken: Her kommer det ikke bare frustrasjoner og negative opplevelser, mange har også solskinnshistorier om NAV. Endel problemer oppstår på bakgrunn av NAVs rammebetingelser, men det er ikke til å legge skjul på at noen også opplever vranghet fra NAVs saksbehandlere.

Høy og lav. Flere brukere av NAV var invitert til konferansen for å dele sine erfaringer med tilhørerne. De fikk anledning til å fortelle om sine erfaringer til stortingspolitikere, NAV-leder Tor Saglie, statssekretær Gina Lund fra AID for å nevne noen.

Fortell det til NAV

Tekst og foto: Jørund O. Gustavensen

«Fortell det til NAV» var tittelen på konferansen. Den kunne like gjerne hett fortell om NAV. Så vidt jeg registrerte var det foruten undertegnede, bare Tor Saglie, en fra kommunikasjonsstaben i direktoratet og en saksbehandler fra NAV Sandefjord tilstede og representerte NAV. Det kan være fordi det i utgangspunktet kunne se ut som organisert skittkasting i retning av NAV. Et forum som skal sørge for at alle misfornøyde brukere skal få anledning til å «stå fram» og si hva de mener om etaten vår. Det ble ikke helt på den måten.

Etter at Åge Aleksandersen åpnet konferansen med låta Maria Magdalena, ble det klart at ingen kunne gå uberørt hjem etter dette. Det kom noen personlige vitnesbyrd, som ikke akkurat var flatterende for oss i NAV, dog like fullt plausible. Vi vet jo hva arbeidspress ofte gjør med oss, og vi vet også at vi er satt til å forvalte et lovverk som vi heller ikke alltid enig i hvordan er utformet. Dog kan det være viktig å få en påminnelse om hvordan våre brukere

Statssekretær Gina Lund og leder av Foreningen Fattignorge: Georg Rønning.

opplever oss i denne rollen.

Det var ikke bare kjeft å få. En og annen solskinnshistorie var det også plass til. I tillegg ble det understreket at man hadde forståelse for at rammene vi har i vårt arbeid, ikke alltid er forenlige med de ønsker og krav brukerne kommer med.

Fattignorge og denne konferansen tar nok utgangspunkt i de aller svakeste gruppene som henvender seg til oss. De blir nok i stor grad betjent av våre kolleger i den kommunale delen av NAV. Det friir oss likevel ikke fra ansvaret for denne gruppen og konferansen var

en klar påminnelse om at vi også skylder denne gruppen vår hjelp og respekt.

Jeg oppfatter initiativet som et ærlig forsøk på å gjøre NAV bedre, jeg oppfattet ikke konferansen negativt. Jeg har latt meg fortelle at Tor Saglie var svært kritisk til konferansen og at han karakteriserte den som en negativ opplevelse. Sannheten kan være vanskelig å akseptere, men saklig kritikk tåler vi. Jeg ser frem til at mange fra NAV benytter anledningen til å møte opp ved neste års konferanse i Oslo.

«Årets Fattigmann»

Eddi Eidsvåg ble tildelt Foreningen Fattignorges hederspris, «Årets fattigmann» på Fortell det til NAV-konferansen i år. Dette er en hederspris som bl.a. Karin Andersen tidligere har mottatt og som går til en person eller organisasjon som har gjort en spesiell innsats for svakere grupper i samfunnet.

Eddi Eidsvåg er kjent som baker, stand-up komiker og bror av Bjørn Eidsvåg. Bakgrunnen for at han fikk årets pris, var derimot at han gjennom flere år nå, har

drevet «Pøbelprosjektet» i Stavanger. Dette er et prosjekt for å hanke inn ungdom som av ulike grunner ikke har fullført videregående utdanning og er arbeidsledige. Målet er at ungdommene skal komme ut i jobb, eller fullføre utdanninga. Som Eddi sier det selv: Du trenger ikke ha masse utdanning for å få jobb. Du må kunne to ting. Det ene er syvganger'n, det andre er klokka. Kan du dette, kan en arbeidsgiver lære deg resten.

Kirsten Olsen, NAV Rogaland,

bekrefter at de er godt fornøyd med samarbeidet. Hun sier at de gode resultatene kommer gjennom tett oppfølging og fordi de er gode til å «løfte» ungdommene.

En viktig rapport fra ekspertgruppa

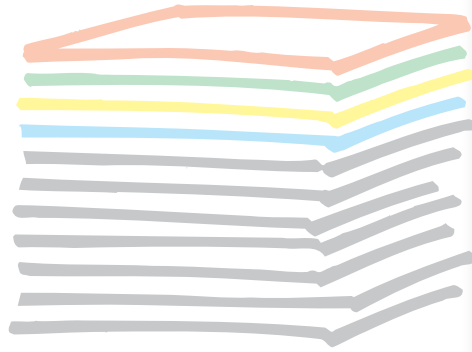
Ekspertgruppa nedsatt av statsråd Bjørnstrøm la fram sluttrapporten «Tiltak for å bedre NAVs virkemåte» like før sommerferien. Tidspunktet for offentliggjøring gjorde at det nok var mange som ikke fikk lest denne. Dessuten fikk heller ikke en ganske anonym melding på Navet mange til å kaste seg over rapporten i ferien.

Det er synd, for jeg mener at rapporten gir en god analyse av situasjonen i NAV. Jeg tenker for eksempel på opplysningen om at over 1/3 av NAV-kontorene har tre eller færre statlige tilsatte. Da blir det krevende å ha ansvaret for å saksbehandle 56 statlige ytelser i tillegg til et komplisert tiltaksregime, detaljerte datarutiner osv.

Mange mindre kommuner har i dag samarbeid utover kommunegrensene, men gruppa anbefaler en hovedmodell med tjenesteområder og interkommunalt samarbeid. Mange NAV-kontor har allerede et slikt samarbeid, men dette må bygges videre ut. Jeg vil at tro at mange er enig i at det er nødvendig å samle noen kritiske arbeidsoppgaver for å skape robuste fagmiljø og ha høy kvalitet på saksbehandlingen. Dette vil samtidig hjelpe til med å forenkle arbeidsdagen for mange av medarbeiderne.

Det er interessante vurderinger arbeidsgruppa har gjort på uføreområdet. Uføre er et omfattende stønadsområde med årlig 30.000 søknader der hvert vedtak fører til totale utbetalinger på om lag 5 millioner kr. Her beskriver rapporten flere kvalitetsutfordringer og kommer med konkrete forslag. Det mest ytterliggående er å samle vedtak 1 og 2 på et begrenset antall kontor i hvert fylke.

Arbeidsgruppa understreker tydelig at dagens omfattende oppgaveportefølje reduserer NAV-kontorenes fokus på arbeid og aktivitet. NAV stat har hatt en bevisst strategi på å begrense arbeidspennet ved å trekke stønader som helseresfusjoner, frikort og pasienttransport

ut fra kontorene.

Samtidig har kommunene vært fristet til å legge mange kommunale tjenester inn i NAV-kontorene for å kunne tilby brukerne et helhetlig tilbud. Mindre kommuner har gode grunner for å samle tjenestene sine, men for NAV-kontorene som skal konsentrere seg om å drive oppfølging blir dette et problem. Dette er en uheldig modell som bør endres. Derfor passer det godt at den kommende samhandlingsreformen innen helse-sektoren legger opp til at de helserelaterte tjenestene blir samlet utenfor NAV.

Etter mitt syn har ekspertgruppa levert en rapport som i tillegg til arbeidsdelinga mellom NAV-kontor og forvaltning, på en grundig måte vurderer interne forhold i NAV. Etter mitt syn har vi lenge for ukritisk brukt begrep som det myndige NAV-kontoret, det skal være ei dør inn til NAV og at det arbeides etter generalistmodellen.

Det er viktig å revidere noen strategier for å gi bedre service til våre brukere. Jeg håper at resultatet av den kommende høringsrunden er at det blir iverksatt tiltak som vil forbedre dagens situasjon. Mitt lille ønske er at det blir nedsatt utvalg som vil gå gjennom andre sider av NAV-reformen - som for eksempel nåværende tiltaksstruktur.

KRISTEN FLØGSTAD

Restansene er avvirket

Terje Evensen (tekst)

Nå har denne spalten fornøyelsen av å presentere en nasjonal gladnyhet på nivå med Harald Hardrådes seier på Stamford Bru i 1066, Norges seier mot Brasil St. Hansaften i 1998 og Melodi Grand Prix i 2009. NAV har ikke lenger restanser. Dette spøkelset, som har herjet etaten som en pest fra etableringen 2006, som har fått ledere til å stå skolerett og som har fått medarbeidere til å føle piskens vrede, er nå historie. Det heter ikke lenger restanser. Det heter saker under arbeid. Hvilket genialt grep. Mens restanser var et fy-ord av verste klasse, som gav assosiasjoner til store, støvsamlende bunker på arkivet, og påførte medarbeidere våkenetter i mengder, gir «saker under arbeid» en fornemmelse av saker som allerede befinner seg i kyndige hender og straks blir velsignet med et vedtak til etatens og brukerens behag.

Språklige grep kan bli tatt på andre områder for å gjøre etatens sjekvalver til en vederkvegelse. Her følger noen forslag som i beste fall kan snu slitsomme arbeidsdager til en fest:

- Sykmeldt – Lader batteriene
- Trygdemisbruk – Kreativ utnyttelse av investerte skatte kroner
- Overtid – Fravær av fritidsproblemer
- Ulønnet overtid – Uforfalsket idealisme
- Møter veggen – Står ved en korsvei
- Høy turnover – Vi gir mennesker muligheter
- Midlertidige tilsetninger – Vi gir mennesker muligheter
- Feilutbetaling – Vi gir mennesker muligheter

En liste som dette er på ingen måte uttømmende. Jeg vil oppfordre Gaidens lesere til å saumfare det norske språket og utvikle et nytt stammespråk som kan bidra til å gi et kjærkomment, kollektivt løft.

Budsjettfarse i NAV

2010 er, som alltid, forhåpningenes og mulighetenes år. Både for brukerne og de tilsatte i etaten. Dette året skulle være året da NAV-reformen og etaten gradvis endret fokus og skulle vri ressurser fra arbeid med etablering og organisering til økt kvalitet og bedre oppfølging av brukerne. Vi skulle leve enda bedre opp til vår ambisjon om å «gi mennesker muligheter». Vi har ennå en del igjen av året. Men vi har trøbel!

Fra budsjettarbeidet i direktoratet Foto Jørund O. Gustavsen

Det startet godt. Mange fylker og enheter gikk inn i året med et høyt tiltaksnivå for brukere med behov for arbeidsretta tiltaksettelegging. Andre, som tidligere hadde ligget lavt, økte forbruket av tiltaksmidler ganske kraftig. Signalet var at det var viktig å ha flest mulig brukere på aktive tiltak og det var en til dels ukritisk bruk av enkelte typer tiltak. De fylkene som tidligere hadde fått reservemidler fra fylker med underforbruk, fortsatte på samme nivå. Minst. De skjønnte imidlertid ganske raskt at de ikke kunne forvente tilsvarende ekstramidler i år. Panikken begynte å melde seg. Innstramminger måtte foretas raskt fram mot sommeren. Allerede i mars begynte de første avisoppslagene å melde seg. Det var frustrerte samarbeidsparter og institusjoner som opplevde at de ikke

lenger kunne stole på NAV som en seriøs og forutsigbar samarbeidspartner og brukere som følte seg lurt fordi vi ikke gjorde det vi sa vi skulle: Å gi dem den muligheten de trengte for å kvalifisere seg til arbeid eller å komme i en bedre livssituasjon.

Situasjonen ble ytterligere forverret på grunn av mangelfull styring og oversikt i en del fylker og i direktoratet. Det tok for lang tid å justere forbruket til riktig nivå. De som var flinkest i klassen, oppdaget at de plutselig var under-skuddsfylker. Det ble bråstopp! Man styrer nå mot balanse ved årets utløp. Mølla har nesten sluttet å male. Prisen må de som kom for seint fram til mølla betale.

Som om dette ikke var nok gikk det like før sommeren ut bud om at det ville komme innstramminger i fylkenes budsjetter på grunn av økte utgifter til pensjonsavgift, sosiale kostnader og lisens-kostnader. Til sammen måtte 48 millioner trekkes inn fra driftsenhetene. Konsekvensene av dette vil føles på kroppen for de tilsatte i NAV når antallet midlertidig ansatte reduseres og det må gjøres kutt i IKT- og kompetansetil-tak ut over høsten.

Howdan kunne dette skje? Er de økonomiske rammene for små? Er det et resultat av mangelfull styring, prioritering og kvalitetssikring? Er det økonomi- og budsjetteringssystemet som er problemet? Er kostbar tjenesteutset-ting i avklarings- og oppfølgingsarbeidet en medvirkende årsak? Er det et kompetanseproblem? Vi er fristet til å svare: Ja!

Som vanlig er det et sammensatt årsaksbilde og vi skal ikke underslå at reaksjonene blant våre medlemmer og ledere på ulike nivå i etaten har vært sterke på det som har skjedd. Vi kan rett og slett ikke leve med en slik situasjon. Noe må gjøres! Det er allerede kjent at midlene til sosiale kostnader vil bli lagt ut i rammebudsjettene til driftsenhetene fra neste år.

NTL NAV fremmet allerede i mars i år krav om styrking av rammebudsjettet, IKT- og tiltaksfinansieringen. Res-

sursanslaget til tiltaksadministrasjon og saksbehandling er systematisk underestimeret i departementets anslag. Det må tas høyde for sterk kostnadsutvikling og vekst i behovet innenfor enkelte tiltaksformer og brukergrupper. Blant annet som følge av Kvalifiseringsprogrammet, innføringen av arbeidsevnevurdering og økt innsats i oppfølgingsarbeidet. Derfor ba vi om økt kompensasjon og finansiering av ytterligere 15 000 tiltaksplasser for å dekke behovet i de ulike brukergruppene. Hvorvidt vi blir hørt vet vi ikke i skrivende stund. Ikke bare NAVs, men også Regjeringens mål og lovnader, er avhengig av at politikerne nå tar ansvar!

Vi sa på vårt representantskapsmøte i vår at vi ville kjempe mot rammebudsjettering av tjenester og ytelser i NAV. Tiltakene må finansieres ved overslagsbevilgninger på statsbudsjettet, som justeres etter faktisk forbruk. Nåværende ordning er svært byråkratiskpende og skaper samarbeids- og troverdighetsproblemer mellom NAV, brukere og samarbeidsparter. Våre medlemmer reagerer på rigide godkjenningsordninger og at de nå opplever seg umyndiggjort og fratatt sine viktigste virkemidler i oppfølgingen av brukerne. NAV-reformens mål om mindre administrasjon og mere tjenester er lengre unna enn noen gang på dette området!

Vi sa også at vi ville ta tilbake tjenesteutsatte oppgaver på utrednings- og oppfølgingsområdet som tilhører kjerneoppgavene i NAV-kontorene. Dette vil styrke kompetansen og redusere utgiftene betraktelig. Dette må følges opp.

De individuelle og samfunnsmessige konsekvensene er store når mange av hovedrettene i NAVs tiltaksmeny ikke er tilgjengelige. Dette synes på ledighets- og uføre- og fattigdomsstatistikken. De i vår førstelinje som må se brukerne i øynene, kan lese det i fortvilte blikk og tårer.

JOSTEIN HEGLI

Styremedlem NTL NAV

Ikke mye å skryte av

NTL NAV har gitt sitt hørings-svar til rapporten fra ekspert-gruppa som har vurdert opp-gave- og ansvarsdelingen i NAV.

Høringsvaret er gjennomarbeida og godt, og bygger bl.a. på innspill fra avde-linger og medlemmer rundt om i landet. Jeg er likevel ikke helt med når lands-foreninga til slutt i høringsvaret sier at «ekspertutvalet i hovudsak støtter dei strategiske vala som har blitt gjort i NAV».

Det er klart at det er forskjellige måter å tolke en rapport på, men jeg leser denne rapporten like mye som en besk kritikk av mange veivalg som har blitt gjort underveis i NAV-prosessen.

Jeg kan nevne:

- Gruppa sin påpeking av tapping av trygdekompetansen på lokalkontor i forbindelse med oppretting av for-valtningsenehtene.
- Gruppa sitt oppgjør med «én dør til NAV og generalistsaksbehandleren» – en idé som har ridd etaten vår som en mare.
- Gruppa sin anbefaling om å begrense mengden av kommunale oppgaver i NAV-kontorene
- Gruppa sin anbefaling om å avvikle modellen med todelt ledelse som er valgt i noen storbyer
- Gruppa sin påpeking av unødvendig tung saksbehandlingsgang i ufø-resaker
- Gruppa sin understreking av nød-vendigheten av tung IKT-satsing, noe som kan leses som en indirekte

kritikk av manglende strategisk satsing på dette feltet.

Gruppa har ikke hatt som mandat å vurdere selve NAV-reformen eller idéen bak denne. NAV-strukturen som sådan er derfor tatt for gitt, og derfor er det heller ikke foreslått store strukturelle endringer. Men gitt at vi har NAV og at det vil være umulig å reversere refor-men, leser jeg rapporten som beretning-en om en etat som ofte har vært på ville veier og gjort gale valg og priorite-ringer.

DAGFINN VESTBY

Leder NTL NAV Oslo

BLI MEDLEM AV NTL (NB! Skriv med tydelige bokstaver)

Sendes til Norsk Tjenestemannslag, Møllergata 10, 0179 Oslo, eller fakses til: 23 06 15 55

Navn:		Fødsels- og personnummer (11 siffer):	
Adresse:		Postnr. /Sted:	
E-postadresse:	Tlf. privat:	Tlf. arbeid:	Tlf. mobil:
Arbeidssted:			
Adresse arbeidssted:			
Får lønn utbetalt av:		Lønnstrinn/Årslønn:	
Er du medlem i annet LO-forbund/eller forbund utenfor LO? ☐ Ja ☐ Nei	Hvis ja – hvilket og når opphører medlemskapet:		
Vervet av (navn og adresse):		Ønsket vervepremie:	
Sted/dato:	Underskrift:		

						DISKURTERTE	▼	DYRKINGEN	▼	KROKET	▼	RIBBE
								SLIT		NETT		
						KULØR						
						▶						
						SETTE PÅ FRIFOT			↗			↘
SPORT												
	PÅHITT	KAN SNØ VÆRE	MELKEFEBER	▼	LAGE	FLEKK-FRI		DREVET	KV-NAVN	↓	KLOS-SETE	
	→				↓	AROMATISK						
GÅRDS-GUTTEN							PIKE					
SCENE-KUNST							SANGER					
▶						TYVERI						
EROBRE	FRYDET						KAOS			ART.		
	EVENTYRSKIKKELSE						UTØY			HØYTT-RAVENDE		
▶		FISK				MINE			RØYK-STUE			
		ELDRE NAVN PÅ TR. HEIM							HIME			
FINESSE						LOV						
MEIE						ORDENS-TALL						
▶			OPP-TRINN		↙				↗		DANS	
STUNG-EN D				STUBB			GREV-SKAP I ENGLAND	SPISTE			DRAG	
				BESTÅR				TOSK				
AV-VERGE							GREP	BEGJÆR				
STRAFF												
▶								SNIKK-SNAKK				
								VISE				
BUNN-SKRAPT				LIKE								
STOR-FYRSTE					GIFTER-MÅL							

Navn:
 Adresse: Postnr./Sted:

VINNERE AV FORRIGE KRYSSORD:

SIGRID BIRKELAND, Rena

ELLEN KAUPANG, Stokke

SYLVIA ARNESEN, Kråkerøy

Frist for innsending av kryssordsløsning er 15. november 2010. Konvolutten merkes med «Gaiden september 2010» og sendes til: NTL NAV v/ Jørund O. Gustavsen, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Postboks 5, St.Olavs plass, 0130 Oslo. Vi trekker ut 3 vinnere som får henholdsvis 5, 3, og 2 flax-lodd. Her kan det være store gevinster å hente. Lykke til.

Sudoku

			1				2	
1		6	4		3			
		2			6	4	5	
	8	4					3	2
3	7					8	9	
	2	7	6			5		
			9		7	2		8
	1				8			

●●●○○ © Kryssquiz / Bulls

Fyll inn de tomme feltene slik at hver rad og rekke inneholder alle tall fra 1 til 9. Hvert storfelt på 3x3 feltene må også inneholde alle tall fra 1 til 9. Tallene kan kun en gang per rekke, rad eller storfelt.

Løsning:

6	9	7	8	7	2	5	1	6
8	1	2	7	5	6	3	7	9
6	7	5	1	3	9	7	7	8
7	8	8	2	5	1	1	7	7
5	2	1	1	4	4	6	6	2
5	8	4	4	7	7	1	6	9
2	3	3	6	6	6	6	3	3
1	1	4	4	7	2	2	2	3
1	5	6	6	3	2	3	3	7
7	7	6	9	6	8	8	8	8
6	2	3	2	5	7	1	7	4

Ein sommer er over...

Det er definitivt eit faktum, men eg håpar at sommaren var like god for alle NTL NAVs medlemmer som den var det for meg. Dette uavhengig av veret som sikkert var av det varierende slaget rundt omkring i landet. Det viktige med sommaren, tykkjer eg, er å få slappe av med familie og venner og kople ut alt som har med NAV å gjere.

Hausten kjem alltid brått på, men er like fullt ei spennande årstid. Det er i hovudsak to viktige hendingar som gjer at hausten blir spennande for oss i NTL NAV:

Tysdag 5. oktober blir statsbudsjettet lagt fram. NTL NAV har gjennom NAV-gruppa i LO spelt direkte inn til politikarar frå Regjeringa og Arbeidarpartiet at NAV treng eit driftsbudsjett minst på nivå med driftsbudsjettet for 2009. Dette for å oppretthalde og forbetre den servicegraden overfor brukarane vi har i inneverande år. I tillegg har vi spelt inn at NAV treng ei storstilt satsing på IKT. Vi må ha eit IKT-system som er effektivt og som jobbar med oss, ikkje mot oss. For det tredje har vi spelt inn at vi som saksbehandlarar i NAV treng auka tiltaksmidlar. Det er frustrerande når vi i NAV gjer ein god jobb for brukarane og så blir vi stoppa av mangel på tiltaksmidlar. For det fjerde har vi spelt inn behov for kompetansetiltak både for saksbehandlarar og leiarar i NAV. God kompetanse er ein føresetnad for god kvalitet i saksbehandlinga og for at vi skal få fleire i arbeid og aktivitet.

Eg er veldig spent på kva statsbudsjettet vil bringe av godt og/eller dårleg nytt for NAV. Det kan bli julekvelden og 17. mai på ein gong, eller det kan bli nedtur og smalhans. Dersom det siste skjer vil NTL NAV jobbe aktivt politisk for å endre det som er dårleg til det betre. Eg trur likevel at NAV er så viktig for Regjeringa, og for politikarane på Stortinget, slik at vi får midlar som gjer at vi blir ein politisk suksesshistorie. Eg er optimist til det motsette er bevist.

Den andre store hendinga i haust er landsmøtet i NTL første veka i november. På landsmøtet skal m.a. 29 delegatar frå NTL NAV vere med på å stake ut politikken for NTL i den kommande 4-årsperioden. NTL NAV har som mål å vere aktive under landsmøtet og å setje sitt preg på dei vedtaka som blir fatta. I tillegg får vi spennande val på landsmøtet, både på ny leiing av forbundet og på eit nytt korps av forbundsekretærar. Det er viktig at vi får eit forbund som alltid jobbar for medlemmene sine interesser, også i kommande 4-årsperiode. For å gjere ein god jobb for medlemmene må forbundet m.a. jobbe godt politisk inn mot storting og regjering. Politikk og fagforeining heng nøye saman. Eg trur at landsmøtet blir av det gode og konstruktive slaget. Alt ligg til rette for det.

God haust til alle!

Jarle Berge
Leder NTL NAV

10 kjappe

Spenningen er til å ta og føle på. Medarbeiderne på NAV Løten er igjen klar for å vise fram sin kompetanse. Denne gangen gjelder det den såkalt unyttige kunnskapen.

Terje Evensen (tekst og foto)

For å ivareta det sosiale miljøet på kontoret, har de ansatte en kort samling hver morgen.

Det de gjerne gjør da, er å gå gjennom quizzen som presenteres i lokalavisen under spalten 10 kjappe. En god quiz-prestasjon pleier å gi en god følelse foran resten av arbeidsdagen. Denne mandags morgenen stiller Jonny opp som quizmaster og fyrer løs.

1. Hvilken norsk modell og skuespillerinne, senere sykepleier, døde av kreft i 2008? Her er det ingen nøling. Flere kaster seg frampå og foreslår Julie Ege, noe som viser seg å være aldeles korrekt.
2. Hva heter politikeren som vinteren 2008 trakk seg som barne- og likestillingsminister? Den spontane reaksjonen er Karita Bekkemellem, men May Kristin funderer på om det kan være «hun andre» og alle skjønner hvem hun mener. Det viser seg å være «hun andre», Manuela Ramin-Osmundsen.
3. Hva heter juristen som trakk seg før hun rakk å tiltre som barneombud? Her står det stille, men det kollektive ahasukket er følbart når svaret Ida Hjort Kraby blir presentert.
4. Hvem ble kastet inn i rollen som kongelig førstedame da kronprinsesse Märtha døde i 1954? Eva er kjapp i avtrekkeren og lanserer både prinsesse Ragnhild og Astrid. Korrekt svar er sistnevnte.
5. Hvilken artist, også kjent som lakse-enke, vakte oppsikt da hun gurglet og sang under åpningen av Operaen i Bjørvika? Dette har de under full kontroll på Løten.

B-PostAbonnement

Returadresse: NTL NAV

c/o Arbeids- og velferdsdirektoratet,
Postboks 5, St.Olavsplass 0130 Oslo

Ingrid Bjørnov er nok en innertier.

6. Hva het Siv Jensens oldemor, som var en kjent kvinnesakskvinne og fått veger oppkalt etter seg i Drammen og Oslo? Nå kommer usikkerheten for fullt og forslagene uteblir. Men igjen kommer aha-opplevelsen med svaret Betzy Kjeldsberg.
7. Hun var Tove Steen i NRK-serien Ved kongens bord og har spilt Nora på Nationaltheatret. Hvem? Mer usikkerhet følger og fasiten Anneke von der Lippe må presenteres av quizmaster.
8. Hva heter Høyre-kvinnen som 1993 inngikk partnerskap med Kim Friele? Dette har Bjørn Olav greie på, i alle fall etternavnet, for Lowzow er korrekt. Fornavnet Wenche satt adskillig lengre inne.
9. Hvilken norsk langrennsjente tok VM-gull på sprinten i 2007? Eva foreslår Jacobsen, Ingrid supplerer med Astrid og dermed er to tredjedeler av korrekt svar lansert og alle kan bære over med at Uhrenholdt mangler.
10. Hva heter søsteren til John G. Bernander, tidligere direktør på Tusenfryd? Noe navn kommer ikke, men Bjørn Olav mener hun har noe med Flytoget å gjøre. Den assosiasjonen er korrekt. Linda Bernander Silseth er nå adm. dir. for Flytoget.

Det råder en mellomfornøyd stemning etter denne quizzen. De er vant til å prestere bedre, men går løs på arbeidsdagen med friskt mot. Dessuten skal de komme sterkere tilbake i morgen.